

## Інтерв'ю з Анастасією Калениківною Гученко

Інтерв'юери: Р. Кушнірук, І.М. Майданець, С.М. Чужук, Г.С. Марчук.

Респондент: Анастасія Калениківна Гученко (Стоянович).

Дата і місце: 24 лютого 2013 р., с. Звози Ківерцівського району Волинської області.

Транскрипт інтерв'ю: Іраїда Майданець.

**Г.С. Марчук [далі – Г.М.]:** Розкажіть, де Ви колись жили.

**А.К. Гученко (Стоянович) [далі – А.Г.]:** Село Нуйно Камінь-Каширського району.

**І.М. Майданець [далі – І.М.]:** У хатах?

**А.Г.:** А де ж ті хати були? Шатра.

**Г.М.:** А вже стало жили, не переїжджали з місця на місце?

**А.Г.:** Все время. А вся наша сім'я була в Видерті. Батько, дядько Касіян, баба, дід. Ми ж там все времячко були.

**Г.М.:** А Вам скільки років на той час було?

**А.Г.:** Десять, а всьо помню.

**С.М. Чужук [далі – С.Ч.]:** Вона написана з 1940 року, але вона старша.

**А.Г.:** Старша, документів не було. Як коні ми мали, то ще не було документів. Шатра, то ж знаєте, як цигани кочували, нічого не було. Як стали воювати, як стали вбивати, батько каже: поїдемо побачимо всю сім'ю. Там ше брат його один, другий третій. Штири [чотири. – Упор.] брати були в мого батька. Ну й ми туди всі поїхали Богу хвалити, пооставалося трохи живії. А в матера було 15 дітей.

**Г.М.:** То ви тільки осталася?

**А.Г.:** Я тільки одна осталася. А ше ж вмерла одна моя сестра. Ольга звалася. Ольга вмерла.

**С.Ч.:** Та, що жила на сахарному.

**А.Г.:** Ото дивіться. Вше її два штихетом два пальчики, як спіймали, то побили.

**С.Ч.:** Багнетом проколювали, вона під трупами лежала там і кололи трупи.

**Г.М.:** Вона жива під трупами лежала? І потім вибралась?

**А.Г.:** Вона жива лежала під трупами.

**С.Ч.:** Штик-ножом прокололи.

**А.Г.:** А ми вже, слухайте, ми вже самі. Я її витягнула, я сама її витягнула. Я її витягла. Де ж вона? Вона стала кричати там, кала тої клуні, така клуня була, вона стала кричати в її тіко два пальчики не було. Два пальчики не було. І ми забралися знов поїхали. І ми забралися, знов поїхали. Знов їдуть німці. Чи казати, чи не казати?

**Г.М.:** Кажіть все, як є.

**С.Ч.:** А про біларускі. Якраз білоруські там були.

**А.Г.:** То тоже наші цигани беларуски, там багато. Там багато, наших, щоб вам не збрехати, щоб так я свої сироти бачила. Я шестеро сирот гляділа. Круглих, без батька, без матері. Як не збрехати, якби я не заховалася у картошкі... А вже цвіла картошка. Така во, ну як вони мене, чи не познали, що я пішла туди. Потім таточко, кажу, нікого. Нема вже нікого. І матера забили, і батька забили. Як була сім'я, так і всіх позабивали нас. Богу хвалити, що ми такі двох осталися.

**Г.М.:** Але зганяли, забирали з хатів? Чи побачив і забив?

**А.Г.:** Всю забили. От, бачите, ми трохи стояли біля клуні з шатрами. Хай вам скажуть ті люди. Шатра трохи стояли, вони взяли шатра порізали, ножами прокололи. Дітки тоже поховалися. Дітей били, всіх били, скільки, шо там уже не було. Їздила туди на кладбище, то єдин дядько розказував, питає мене, до кого ви приїхали? А я так і кажу, до діда й батька, вся наша сім'я там побиті, а він той дядько, чи він живе ще чи не живе.

**С.Ч.:** Нема вже його.

**А.Г.:** А як були ми, то він ще був, каже тако він, той дядько. Я, каже, клав циганів бабів, викопав ямку бабів – под спід, а мужчини наверх. Отак було. Отак було, всіх побили. Як була наша вся сім'я, і діда і бабу і тітку єдну й другу, то всіх побили.

**Г.М.:** Але то німці били?

**А.Г.:** Німці. О це правда, їхали до того во Ньюна з Видерти, а їхав їх той обоз і німці їхали машинами. Упав мотоцикл, а я кажу: давайте, кажу, візьмемо, хоч що-небудь будем мати, я маленька була. Як вони, мамочко, вертаються назад, і забрали того мотоцикла з рова.

**Г.М.:** Добре, що не брали, бо побили б.

**А.Г.:** Добре, що не брали, побили б. І так побили. А що ж там золотесенька осталося. Нема нічого.

**С.Ч.:** Я був на одкритті, жіночка, мамина сестра, на сахарному жила.

**Г.М.:** А сестру як звали?

**С.Ч.:** Ольга. То говорили, наказ прийшов. Бог його знає. Каже, сатану нехороше споминати. Як будто табор другий з Білорусії приїхав на ту саму пору. Мало, що цих местних циган, вони там таборувалися, як сатана чи Бог послав на те місце і зразу їх окружили, то попали на те місце, то там таке м'ясо було. Як тільки приїхали, зразу їх окружили. Більше, кажуть, біля тисячі там циган було.

**А.Г.:** А ви не їздили туди на кладбище?

**С.Ч.:** З цієї сторони як заходити, то там це місце, дуже хороше кладбище.

**Г.М.:** А скажіть будь-ласка, звідки ваша родина прийшла в Нуйно?

**А.Г.:** А ми все время там кочували.

**Г.М.:** То ви там кочували?

**А.Г.:** Да ми все времячко там кочували.

**Г.М.:** А звідки ваша родина прийшла туди?

**А.Г.:** Там весь час ми були. Там і зараз нас знають.

**Г.М.:** А чим займалися?

**А.Г.:** Значить, батько був коваль сокири. Ножи, голодовка ж була, серпи робив, що то жати. Так і прожили, бо годувала нас мати, Богу хвалити.

[Розмова про нинішні проблеми. Розповідає про свою поїздку до Юлії Тимошенко].